

Iskolai tanulmányok alatti vizsgák

Emberismeret és etika

Témakörök	Témák	Helye az érettségi követelmények között
1. Az erkölcsi lény	<p>A társas lény (csoport és egyén); a tudatos viselkedés eredendő szociális jellege Én és te. A másik szerepe az öntudatos én kialakulásában. Az öntudat reflexivitása és nyitottsága. Önazonosság és önmegvalósítás a társas kapcsolatokban. Autonómia és egymásra utaltság. Normakövetés, szokáserkölc, az individuális etika kialakulása. Az emberi kapcsolatok erkölcsi vonatkozásai: részvét, hűség, kölcsönösség, szeretet. Az ember méltósága.</p>	1. 2.
2. Az erkölcsi cselekedet	<p>A szabadság értelmezés különféle bölcseleti iskolák felfogása szerint. A választás szabadsága és az ember felelőssége. A tetteinkért viselt felelősség és a mások sorsáért ránk háruló felelősség összefüggése.. Szándék és következmény. Törvény és lelkiismeret. A szenvedés tapasztalata és magyarázatai.. Az ember bűnössége és jóra valóssága a keresztény hagyományban. Jó és rossz megkülönböztetésének képessége. Az erkölcsi törvénykezés egyetemességigénye és a lehetséges jó életformák sokfélesége. Mteriális és formális etikák.</p>	3.
3. Az etika megalapozása	<p>A tekintélyelvű, természetjogi (teleologikus), kötelesség-, utilitárius, felelősség- és konszenzusetikák érvelési módjának alapjai és összefüggése, az etikai gondolkodás történetéből vett klasszikus példák alapján.</p>	4.
4. Az erények és a jellem	<p>A jellem és az illem. Képességek és erények. Törekvés a jóra (a jó akarat). Önnevelés, önfegyelem. Erkölcsi alapértékek az európai civilizációban: a személyiség integritása, kényszermentesség, kölcsönösség, méltányosság, részvét, tisztelet, odaadás, a szenvedés okozás tilalma. Az alapvető erények. A szeretet forrásai és nemei.</p>	5.
5. Személy és erkölcs	<p>Életcélok és szükségletek. A jólét fogalma. Az élet minősége. A személyes kapcsolatok erkölcsi dilemmái. Családi kapcsolatok, házasság, nemi erkölcs. Barátság, részvét, segítség. Munkaerkölc. Etikus fogyasztás. Példakövetés, példaképek.</p>	6.

6. Társadalom és erkölcs	Etikai közösség és társadalom. Erkölcs és jog eltérő illetékessége. Személyes elkötelezettség és tolerancia. Hazaszeretet. A társadalmi identitás szerkezete. Erkölcs és politika. Törvénytisztelet és a polgári engedetlenség iránti kötelesség. Társadalmi szolidaritás, társadalmi igazságosság. Etika és gazdaság.	7.
7. Vallás és erkölcs	A kereszténység erkölcsi tanításának lényege. Az ó- és újszövetségi etika összefüggése. Az ember léthelyzete és felelőssége a keresztény egyházak és más világvallások felfogása szerint. A keresztény erkölcsi felfogás hatása az európai civilizáció fejlődésére. Valláserkölc és világi etika viszonya. Az etika transzcendens megalapozásának igénye.	8.
8. Korunk erkölcsi kihívásai	A tudományos-technológiai fejlődés etikai dilemmái. A géntechnológiai, a születésszabályozás, a népességrobbanás, a modern orvoslás, az öregedés és az emberhez méltó halál erkölcsi kérdései. A jövő nemzedékekkel, más lényekkel, illetve az élővilág rendjének és sokféleségének megőrzésével kapcsolatos kötelességeink természete. Vita az állatok jogairól.	9.

A számonkérés módja etikából:

írásbeli vizsga (két esszé) megírása 60 percben

összesen 30 pont

és szóbeli vizsga

összesen 30 pont

mindösszesen 60 pont

Értékelés:

0 - elégtelen

40% - elégséges

55% - közepes

75% - jó

90% - jeles